

Til lovforslag nr. L 81. Betænkning afgivet af skatte- og afgiftsudvalget den 6. november 1981

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger

(Afgift af videobånd m. v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og haft samråd med ministeren for skatter og afgifter, der tillige har besvaret spørgsmål skriftligt.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra følgende:

Athena Undervisningsmidler Aps,
Danmarks Rederiforening,
Det danske Filminstitut,
Foreningen af danske Filmproducenter,
Foreningen af danske Videogramdistributører,
Grosserer-Societetet,
Industrirådet,
ITVA – International Television Association Denmark,
Metal – Lyngby,
Radiobranchens Fællesråd og
Rodox Color Teknik A/S

Der er af ministeren for skatter og afgifter stillet nedenstående ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, det radikale venstres og centrumdemokraternes medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren for skatter og afgifter stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet finder, at den »afgiftspakke«, hvori lovforslaget indgår, er udtryk for en forfejlet og opgivende økonomisk politik.

Hensigten er ångiveligt at styrke statsfinanserne med 1,4 mia kr. i 1982 og 2 mia kr. i de efterfølgende år – men som det klart er fremgået af udvalgsbehandlingen, vil afgifterne ikke få denne provenuvirkning. Der vil blive tale om et væsentlig lavere provenu, og dertil skal så medregnes de øgede udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse som følge af den stigning i ledigheden, der forårsages af afgiftsforhøjelserne.

Det er i den aktuelle økonomiske situation forkert at forhøje skatter og afgifter. Det kan kun forstærke de depressive tendenser i økonomien. I stedet bør der gennemføres offentlige besparelser, som kan give plads for strategiske skattelettelse samtidig med, at statsfinanserne styrkes.

En række af de foreslåede afgiftsforhøjelser vil herudover have specielt skadelige virkninger – eller vil være umulige at administrere – og tanken om at indeksregulere en række afgifter vil være inflationsfremmende og dermed direkte skadelig for bestræbelser på at forbedre den økonomiske balance. Samtidig betyder en sådan indeksregulering, at folketinget begrænser sin indflydelse på anvendelsen af de økonomisk-politiske instrumenter.

Specielt om det foreliggende lovforslag skal nævnes:

I forbindelse med skatte- og afgiftsudvalgets arbejde med nærværende lovforslag – og ikke mindst ved deputationernes fremmøde – er det blevet klarlagt, at den foreslåede videobandsafgift efter al sandsynlighed vil medføre, at den illegale virksomhed (piratbånd)

på området bliver stimuleret på bekostning af den legale virksomhed. Dette er særdeles betænkeligt, fordi volds- og pornofilm floerer i betydeligt omfang på det illegale marked. Lovforslagets skadelige virkninger på f. eks. undervisnings- og handicapområdet er endvidere iøjnefaldende. Endelig har drøftelserne tydeliggjort, at den fornødne statistik ikke foreligger, hvorfor der er et yderst tvivlsomt belæg for de i lovforslagets bemærkninger anførte virkninger og konsekvenser.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) udtaler:

Med flertalspartierne manglende lyst og vilje til at tage fat på at begrænse de alt for store offentlige udgifter er det aldeles nytteløst at indføre nye afgiftsområder. Omvendt er skaden herved betydelig, på det heromhandlede område blandt andet ved at hæmme udviklingen af en ny teknik, som vil være til glæde og fornøjelse for brede befolkningskredse.

Unge brancher bør have frie opvækstvilkår. Hvis staten griber ind med snærende afgifter og restriktioner, får spæde skud ikke lejlighed til at dokumentere, hvilken samfundsnytte de kan gøre – højst sandsynligt på områder, som forstokkede gammeltænkere slet ikke har fantasi til at forestille sig.

Derfor kommer, at det foreliggende lovforslag åbner ladeporte for såkaldte piratvirksomheders mægtige skatteunddragelser. Teknisk set er det sjusket hastværksarbejde. Dette viser sig bl. a. ved, at lovforslaget er koblet på salgsloven om forbrugsbegrænsende foranstaltninger, mens de faktiske forhold i branchen er helt anderledes, som ministeren på et sent tidspunkt under udvalgsbehandlingen har måttet indrømme gennem følgende svar til udvalget (bilag 25):

»Talmæssige oplysninger haves ikke. Man er bekendt med, at distribution af indspillede videobånd ganske overvejende sker ved udlejning.«

Kulturministeren og statsministeren m. fl. står rede til at øge skatteyderbetalte tilskud til filmområdet til »kompensation« af, hvad skatteministeren opkræver. Resultatet bliver nye gølge administrationsudgifter, som samfundet simpelt hen ikke burde indlade sig på og slet ikke med den hastigt voksende statsbankerottrussel.

Derfor er der ingen tvivl om, at det rigtige er at indstille lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *tredje mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet anser det for at være en fundamental misforståelse at gennemføre afgiftsforhøjelser på nuværende tidspunkt. Det kan kun bidrage til en forhøjelse af den rekordstore arbejdsløshed uden at hjælpe noget i øvrigt. Det, der er behov for, er det stik modsatte, nemlig en indsats til bekæmpelse af arbejdsløsheden. Dertil kommer, at fagbevægelsen med rette må anse afgiftsforhøjelserne for et løftebrud på baggrund af den viste store tilbageholdenhed under overenskomstforhandlingerne i foråret netop for at undgå nye skatte- og afgiftsforhøjelser.

Mindretallet vil ikke afvise, at der kan være en rimelighed i at indføre en afgift på videobånd. Men dels er det ikke afgiftsstramninger, man har brug for i den nuværende situation, og dels er denne nye afgift usædvanlig slet forberedt. Udvalget har fået mange henvendelser fra branchen, der synes at dokumentere, at afgiften i den nuværende udformning har en række uheldige virkninger, som kunne have været undgået ved en anden udformning.

Et *fjerde mindretal* (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) indstiller det foreliggende lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil i denne forbindelse gerne give udtryk for, at den foreliggende lovbuket og det foreliggende lovforslag ikke løser landets statsfinansielle problemer. Mindretallet vil videre gerne give udtryk for, at det ikke forekommer særlig hensigtsmæssigt i den foreliggende konjunktursituation at foretage nogen stramning af beskattningen, og vil endvidere pege på det ønskelige i, at der i stedet for burde gennemføres socialt ansvarlige besparelser. Videre vil mindretallet gerne pege på, at det i den nuværende situation er helt afgørende, at Danmark opnår en forbedring af sin konkurrencemæssige stilling over for udlandet, hvorfor Danmarks retsforbund må anbefale en ændring af regeringens valutapolitik derhen, at Danmark melder sig ud af EMSen og går

over til en fri fastsættelse af kronens værdi over for fremmede valutaer.

Mindretallet finder det i øvrigt ikke særlig hensigtsmæssigt, at regeringen foreslår skatteforhøjelser umiddelbart forud for den 1. januar 1982, hvor løfteparagraffen igen træder i kraft. Det vil efter mindretallets opfattelse betyde en yderligere tilskyndelse til et yderligere lønpres på et tidspunkt, hvor det just ikke forekommer netop at være det, som man har mest behov for.

Til lovforslaget ønsker mindretallet i øvrigt at gøre den bemærkning, at lovforslaget efter alt at dømme vil få den virkning, at antallet af piratbånd vil vokse således at forstå, at der i betydeligt omfang vil finde indspilning sted af videobånd, således at krænkelse af en eventuel ophavsret vil vokse. Endvidere tror mindretallet, at den særlig høje afgift på indspillede bånd specielt vil skabe et stort marked for obskone film, der har porno og vold som emne.

Mindretallet beklager meget en sådan udvikling og beklager også meget, at den stærkt forøgede afgift vil betyde et anslag mod en række kulturelle aktiviteter, hvilket mindretallet ikke finder rimeligt. Regeringen synes her sammen med forligspartierne at ville lovgive og beskatte på et område, hvor den tekniske udvikling i det hele forekommer at være løbet fra dem. På den baggrund finder mindretallet det både besynderligt og mærkværdigt, at regeringen medvirker til at befor-

dre en udvikling, som den næppe i enhver henseende må anse for ønskværdig.

Ændringsforslag

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af et *flertal* (Bakholt (S), Camre (S), Erenbjerg (S), Hans Hækkerup (S), Egon Jensen (S), Stavad (S), Tastesen (S), Bernhard Baunsgaard (RV) og Bollmann (CD)):

Til § 1

1) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 10, stk. 1, indsættes i 4. pkt. efter »sted« ordene: »eller hvor varen udlejes.«

Til § 2

2) I stk. 1 ændres datoen »00. november 1981« til: »17. november 1981«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringen er en tydeliggørelse af bestemmelsen, der er en følge af inddragelsen af videobånd under afgiftspligten.

Til nr. 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 17. november 1981.

Bakholt (S) Camre (S) Erenbjerg (S) Hans Hækkerup (S) Egon Jensen (S)

Stavad (S) Tastesen (S) fmd. Bernhard Baunsgaard (RV) Ellemann-Jensen (V)

Anders Poulsen (V) Hagen Hagensen (KF) nfmd. Gammelgaard (KF) Bollmann (CD)

Rahbæk Møller (SF) Flygaard (DR) Glistrup (FP) Ove Jensen (FP)

Partierne VS og KrF havde ikke medlemmer i udvalget.